

[Koeien in de wei in Bunnik ©](#)

[ANP](#)

Het hof heeft bepaald: de overheid mag boeren dwingen om hun veestapel in te krimpen

De Nederlandse overheid mag boeren dwingen tot de inkrimping van hun veestapel en hun boetes opleggen als ze daarin niet slagen. Dat heeft het gerechtshof in Den Haag dinsdag bepaald. De uitspraak is een streep door de rekening van 51 boeren die in mei bij de rechtbank nog met succes de maatregelen aanvochten. Met die maatregelen wil het ministerie van Landbouw de fosfaatuitstoot door de melkveehouderij beperken.

Door: Peter van Ammelrooy 31 oktober 2017, 18:56

Het hof maakt geen uitzondering voor biologische melkveehouders, hoewel die minder bijdragen aan de uitstoot van fosfaat. Op nationaal niveau maken ze immers wel deel uit van het probleem. De vraag of biologische melkveehouders toch een aparte positie verdienen, is een politieke vraag die niet door de rechter kan worden beantwoord, stelt het arrest.

Het geschil tussen de melkveehouders en de staat is een uitvloeisel van de beëindiging van het melkquotum door de Europese Commissie, in april 2015. Vanaf 1984 kregen boeren voor elke liter die ze meer produceerden een boete opgelegd, de superheffing. Die productiebeperking werd twee jaar geleden opgeheven.

Veel melkveehouders anticipeerden op de afschaffing van het melkquotum door hun veestapel fors uit te breiden. Al die extra koeien produceren meer mest, dus meer fosfaat. Daardoor overschreed Nederland in 2015 en 2016 het door de EU opgelegde fosfaatplafond. Die overschrijding bracht de derogatie in gevaar, een uitzonderingspositie in de EU die Nederland het recht geeft meer fosfaat te produceren per hectare landbouwgrond dan andere EU-landen. Het ministerie kwam daarom dit jaar met de melkveehouders overeen dat zij alle melkkoeien die ze na 2 juli 2015 aan hun veestapel hebben toegevoegd weer moeten wegdoen.

Uitlatingen van de staatssecretaris van Landbouw in de Tweede Kamer hadden een duidelijke waarschuwing voor de boeren moeten zijn

De melkveehouders die in mei de staat aanklaagden, stelden dat deze maatregel hen onevenredig zwaar treft, omdat zij veel geld hebben geïnvesteerd in nieuwe stallen en koeien. Ze betoogden ook dat ze dat de nieuwe fosfaatregeling niet hadden kunnen voorzien. Het gerechtshof maakt korte metten met die redenering. Uitlatingen van de staatssecretaris van Landbouw in de Tweede Kamer hadden een duidelijke waarschuwing voor de boeren moeten zijn.

Het hof oordeelt verder dat niet in algemene zin kan worden gezegd dat de maatregelen tot onevenredige schade voor alle boeren leiden. De financiële gevolgen moeten per individuele boer worden bekeken.

Een aantal van mijn klanten moet nu tonnen aan heffingen gaan betalen en voor het einde van het jaar een deel van hun veestapel ruimen

Peter Goumans van Hekkelman Advocaten

Peter Goumans van Hekkelman Advocaten in Nijmegen noemt het uitermate teleurstellend dat het hof geen rekening houdt met de gevolgen voor de individuele boeren. 'Een aantal van mijn klanten moet nu tonnen aan heffingen betalen en voor het einde van het jaar een deel van hun veestapel ruimen. De vraag is of deze melkveehouders dat gaan overleven en nog kunnen procederen om hun gelijk te halen.'

Het arrest van het hof heeft ook gevolgen voor de ruim 400 melkveehouders die in augustus een rechtszaak tegen de staat wonnen. Ook zij zullen nu alsnog de heffingen moeten betalen, schrijft advocaat Stefan Jansen van Schenkeveld Advocaten op zijn weblog.

Land- en tuinbouworganisatie LTO verwelkomt het arrest. 'Het blijft een ingrijpende, maar noodzakelijke maatregel. De melkveehouders moeten samen hun verantwoordelijkheid nemen,' reageert Wil Meulenbroeks, voorzitter van de vakgroep Melkveehouderij van LTO Nederland. De handhaving is vooral van belang voor de onderhandelingen in Brussel over verlenging van de derogatie.